

My i nasza
szkoła

My i nasza **szkoła**

ĆWICZENIA do szkoły podstawowej

Maria Lorek

Klasa 3

Część 2

Katowice 2019
ISBN 978-83-86566-563

Spis treści

Cztery żywioły – powietrze

4–5 Poznajemy cztery żywioły. Powietrze

6–7 Załek słówek. Znaki interpunkcyjne

Wynalazki zmieniają świat

8–9 Kto to wymyślił?

10–11 Jakie niebezpieczeństwa niesie internet?

Kosmos

12–13 Kosmos

14–15 Załek słówek. Mowa a pismo

Bawimy się w filmowców i radiowców

16–17 Co to są media?

18–19 Załek słówek. Pisownia „nie” z czasownikami

Poznajemy kontynenty. Ameryka Północna

20–21 Razem z Obieżyświatem zwiedzamy Amerykę Północną

22–23 Załek słówek. Jak powstają nowe wyrazy?

Kiedy dorosnę...

24–25 Kim będę? Zawody

26–27 Załek słówek. Liczebnik

Ssaki

28–29 Ssaki

Wielkanocne zwyczaje

30–31 Święta Wielkanocne

Chronimy przyrodę

32–33 My młodzi przyrodnicy

Poznajemy kontynenty. Ameryka Południowa

34–35 Razem z Obieżyświatem zwiedzamy Amerykę Południową

Przestrzeń wokół nas

36–37 Bawimy się w architektów i budowniczych

Kolorowy maj

38–39 Bawimy się barwami

40–41 Załek słówek. „Nie” z przymiotnikami i przysłówkami

42–43 Płazy. Gady

My i dorośli

44–45 Razem w rodzinie – Dzień Matki

46–47 Załek słówek. Skrót i skrótowce

Cztery żywioły – woda

48–49 Poznajemy cztery żywioły. Woda

50–51 Nad Bałtykiem

52–53 Załek słówek. Powtórzenie wiadomości

Poznajemy kontynenty. Australia

54–55 Razem z Obieżyświatem zwiedzamy Australię

Niebawem będziemy czwartoklasistami

56–57 Witajcie wakacje!

58–59 Słowniczek

Jak korzystać z zeszytu ćwiczeń

Edukacja polonistyczna

Edukacja matematyczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja społeczna

Kto to wymyślił?

1. Przeczytaj historię niektórych wynalazków i odpowiedz na pytania.

Prasa drukarska
Wynalazł ją w XV wieku Niemiec Johann Gutenberg. Była to maszyna wykorzystująca metalowe czcionki do powielania tekstów. Dzięki niej można było drukować całe strony. Gutenberg jako pierwszy wydrukował Biblię.

Telefon
Jego twórcą jest Szkot Alexander Graham Bell. Naukowiec pracował w szkole dla osób niesłyszących. Próbował stworzyć sprzęt, który pozwoliłby przesyłać dźwięk za pomocą elektryczności. Pierwszą rozmowę telefoniczną wykonał w r. 1876 do swojego współpracownika.

Żarówka
Po wielu miesiącach prób uruchomił ją Amerykanin Thomas Edison. Było to w 1879 r. Żarówka świeciła bez przerwy ponad 13 godz.

Samolot
Pierwszy na świecie samolot na silnik benzynowy skonstruowali w 1903 r. dwaj bracia: Amerykanie Wilbur i Orville Wright. Wtedy wzniosł się na wysokość 284 m i utrzymał w powietrzu 59 min. Dopiero po 2 latach zbudowali jego ostateczny model.

Penicylina
Był to pierwszy na świecie antybiotyk, który wynalazł w roku 1928 Szkot Alexander Fleming.

• Kto wynalazł prasę drukarską?

8 WYNALAZKI ZMIENIAJĄ ŚWIAT

Teksty sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem.

2. Na podstawie ciekawostek o Ameryce Północnej rozwiąż krzyżówkę.

- Największy stan Stanów Zjednoczonych Ameryki.
- Najdłuższa rzeka Ameryki Północnej.
- Brunatny ptak zamieszkujący Amerykę.
- Nazwa gatunku amerykańskiego niedźwiedzia brunatnego.
- Nazwa tego państwa ma taką samą nazwę jak jego stolica.
- Uważa się, że odkrył Amerykę.
- Największe państwo Ameryki Północnej.
- Drapieżne zwierzę Ameryki Północnej należące do rodziny kotów.
- Ameryka Północna znajduje się na półkuli
- Ptaka zamieszkującego Amerykę Północną nazyżąc określenie „mądry”.
- Najdymniejszy wodospad na świecie.
- Stolica światowego kina.
- Spokojny, Atlantycki, Arktyczny - otaczają Amerykę Północną.
- Największa wyspa na świecie.
- Amerykański gad z rzędu krokodyli.

21

Krzyżówki, gry, zabawy.

Płazy. Gady

1. Na podstawie zdjęć napisz nazwy niektórych przedstawicieli gadów.

kajman okularowy pyton jaszczurka zwinka żółw stoniowy
legwan zielony żółw błotny padalec zwiyczajny żmija zygzakowata

Przedstawicielami gadów są _____

2. Przeczytaj informację o żółwiu, a następnie uzupełnij tekst.

Żółw jest przedstawicielem gadów. Jego ciało pokryte jest pancerzem. Ma głowę, ogon i silne nogi zakończone ostrymi pazurami. Może żyć zarówno w wodzie jak i na lądzie. Porusza się bardzo wolno. Żywi się pokarmem zarówno roślinnym jak i zwierzęcym. Nie ma zębów tylko płytkę rogową, którą rozdrabnia pożywienie. Jest bardzo długowiecznym zwierzęciem. Może żyć wiele lat – około 100.

Jestem przedstawicielem _____. Moje ciało pokryte jest _____. Mam silne nogi zakończone _____. Mogę żyć w _____ i na _____. Poruszam się bardzo _____. Żywię się _____. Nie mam _____, tylko płytkę rogową. Mogę żyć wiele _____.

42 KOLOROWY MAJ

Wiadomości zachęcające do przyrodniczych poszukiwań.

„Nie” z przymiotnikami i przysłówkami

1. Przeczytaj i podkreśl: na niebiesko - przymiotniki, na zielono - przysłówki. Następnie odpowiedz na pytania.

Maciej Pędzelek to niezwykle znany malarz. Wygląda niepozornie: drobny, szczupły, niewysoki, ale zawsze szczerze uśmiechnięty. Ma duże poczucie humoru i opowiada niecodzienne historie. Często brawa roztargniony i zapomina o spotkaniach. Wszyscy wiedzą, że jest niepunktualny, ale spokojnie na niego czekają. Tak było niedawno temu. Nasza niewielka grupa początkujących malarzy umówiła się z panem Pędzelkiem niedaleko starego zamczyska. Niecierpliwie czekaliśmy na malarza, ale wciąż się nie pojawiał. Niespokojnie patrzyliśmy na zegarki. Dopiero po niecałej godzinie zobaczyliśmy, jak pojawia się za niewysokiego pagórka. Uraczył nas niesamowitą opowieścią, tłumacząc swoje spóźnienie. O niewielkich skrzatach, które zgubiły swoje czerwone czapeczki, a on niezwłocznie wyruszył z nimi na ich poszukiwanie. Ta nieprawdopodobna historia rozśmieszyła nas do lez.

• Jak wygląda pan Pędzelek?

• Co go cechuje?

• Co można powiedzieć o opowieści Macieja Pędzelka?

40 KOLOROWY MAJ

Zaułki Słówek. Ćwiczenia ortograficzne i gramatyczne.

2. Co zanieczyszcza powietrze?

3. Czego chciałbyś się dowiedzieć o powietrzu? Napisz pytania na „drzewie pytań”.

Czy wiesz, że jedno drzewo produkuje w ciągu roku tyle tlenu, ile zużywa człowiek w ciągu 2 lat życia?

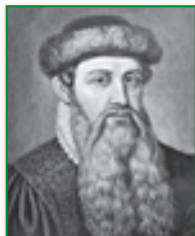
3. Pobaw się w korektora. Skreśl nieprawidłowo postawione znaki interpunkcyjne. Postaw je w takich miejscach, by tekst opowiadał o rzeczywistych zdarzeniach.

Po ogrodzie zoologicznym oprowadził nas pan Jurek. Dyrektor ogrodu to wesoty szympans. Przez cały dzień skacze z drzewa na drzewo, wielki i ciężki stoń. W naszą stronę wyciągnął długą trąbę pan dozorca, zaraz też powiedział: Nie wolno karmić zwierząt. Bo mogą zachorować - ryknął lew. Zadrżeliśmy, lecz uspokoił nas pan Jurek. Dyrektor ogrodu swą niewielką głowę schował w piasek. Strojny w długie pióra struś z rozkoszą moczył się w bagnistym stawie. Hipopotam zaś z wierzchołka drzewa, ze swego gniazda spoglądał na nas, stojąc na jednej nodze. Bocian Wojtek to największy urwis w klasie. On to krzyknął: Kle, kle, kle, żab nie mam, nie! A pan dyrektor pogroził mu palcem, bo nie wolno płoszyć zwierząt.

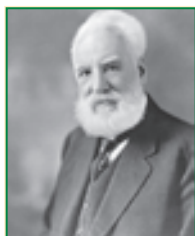
Kto to wymyślił?

1. Przeczytaj historię niektórych wynalazków i odpowiedz na pytania.

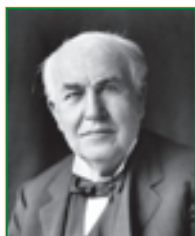
Prasa drukarska

Wynalazł ją w XV wieku Niemiec Johann Gutenberg. Była to maszyna wykorzystująca metalowe czcionki do powielania tekstów. Dzięki niej można było drukować całe strony. Gutenberg jako pierwszy wydrukował Biblię.

Telefon

Jego twórcą jest Szkot Alexander Graham Bell. Naukowiec pracował w szkole dla osób niesłyszących. Próbował stworzyć sprzęt, który pozwoliłby przesyłać dźwięk za pomocą elektryczności. Pierwszą rozmowę telefoniczną wykonał w r. 1876 do swojego współpracownika.

Żarówka

Po wielu miesiącach prób uruchomił ją Amerykanin Thomas Edison. Było to w 1879 r. Żarówka świeciła bez przerwy ponad 13 godz.

Samolot

Pierwszy na świecie samolot na silnik benzynowy skonstruowali w 1903 r. dwaj bracia: Amerykanie Wilbur i Orville Wright. Wtedy wzniósł się na wysokość 284 m i utrzymał w powietrzu 59 min. Dopiero po 2 latach zbudowali jego ostateczny model.

Penicylina

Był to pierwszy na świecie antybiotyk, który wynalazł w roku 1928 Szkot Alexander Fleming.

- Kto wynalazł prasę drukarską?

- W którym roku wykonano pierwszą rozmowę telefoniczną?

- Jak długo świeciła pierwsza żarówka?

- Na jaką wysokość wzniósł się pierwszy skonstruowany przez braci Wright samolot?

- Jak nazywa się pierwszy wynaleziony antybiotyk?

2. Wypisz inne wynalazki, które twoim zdaniem mają duże znaczenie dla ludzkości.

3. Jakimi cechami powinien charakteryzować się wynalazca? Zaproponuj. Napisz.

Jakie niebezpieczeństwa niesie internet?

1. Przeczytaj kilka wskazówek dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.

- Nie podawaj w sieci swojego imienia, nazwiska, numeru telefonu i miejsca zamieszkania.
- Jeśli ktoś w internecie zadaje ci krępujące pytania, wprawia cię w zakłopotanie, wzbudza twój niepokój – poinformuj o tym rodziców, opiekunów lub nauczyciela.
- Nie ufaj osobom poznanym w sieci. Gdy rozmawiasz z kimś np. na czacie, nigdy nie masz pewności, że ta osoba jest tą, za którą się podaje.
- Długie korzystanie z komputera może wywoływać bóle głowy i kłopoty ze wzrokiem.

2. Napisz plusy – przy informacjach mówiących o dobrych stronach internetu.

Napisz minusy – przy informacjach dotyczących zagrożeń w internecie.

Zdobywanie nowych informacji.

Poznanie osób, które podszywają się pod kogoś innego.

Kradzież informacji o nas.

Zabawa, gry internetowe.

Rozmowy z koleżankami i kolegami przez komunikatory.

Prowadzenie bloga.

Ktoś nas może nas oszukać.

Można zachorować, spędzając zbyt dużo czasu przed komputerem.

Niebezpieczne treści w filmach lub grach.

Rozwijanie zainteresowań.

Pomoc w odrabianiu prac domowych.

Obrażliwe i wulgarne wpisy.

Nieprzyjemne komentarze.

Oglądanie bajek i filmów.

Słuchanie i tworzenie muzyki.

Wirusy, spamy.

3. Napisz swoje postanowienia związane z bezpiecznym korzystaniem z komputera i internetu.

4. Napisz adresy kilku stron internetowych, które chętnie poleciałbyś koleżankom i kolegom. Pamiętaj, by polecać tylko wartościowe strony.

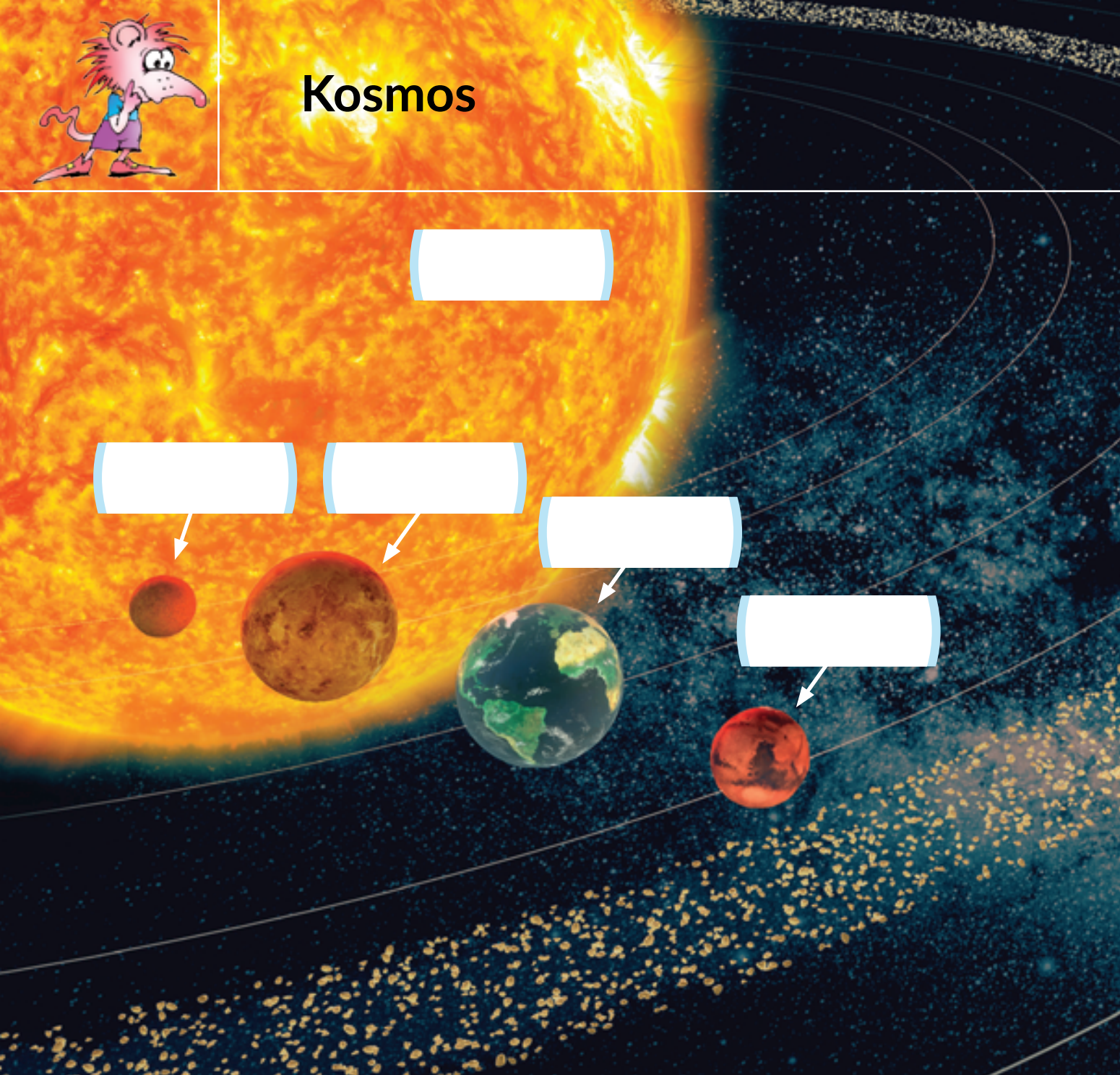
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

Gdy coś cię niepokoi, zadzwoń pod bezpłatny numer telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży **116 111**.

Kosmos

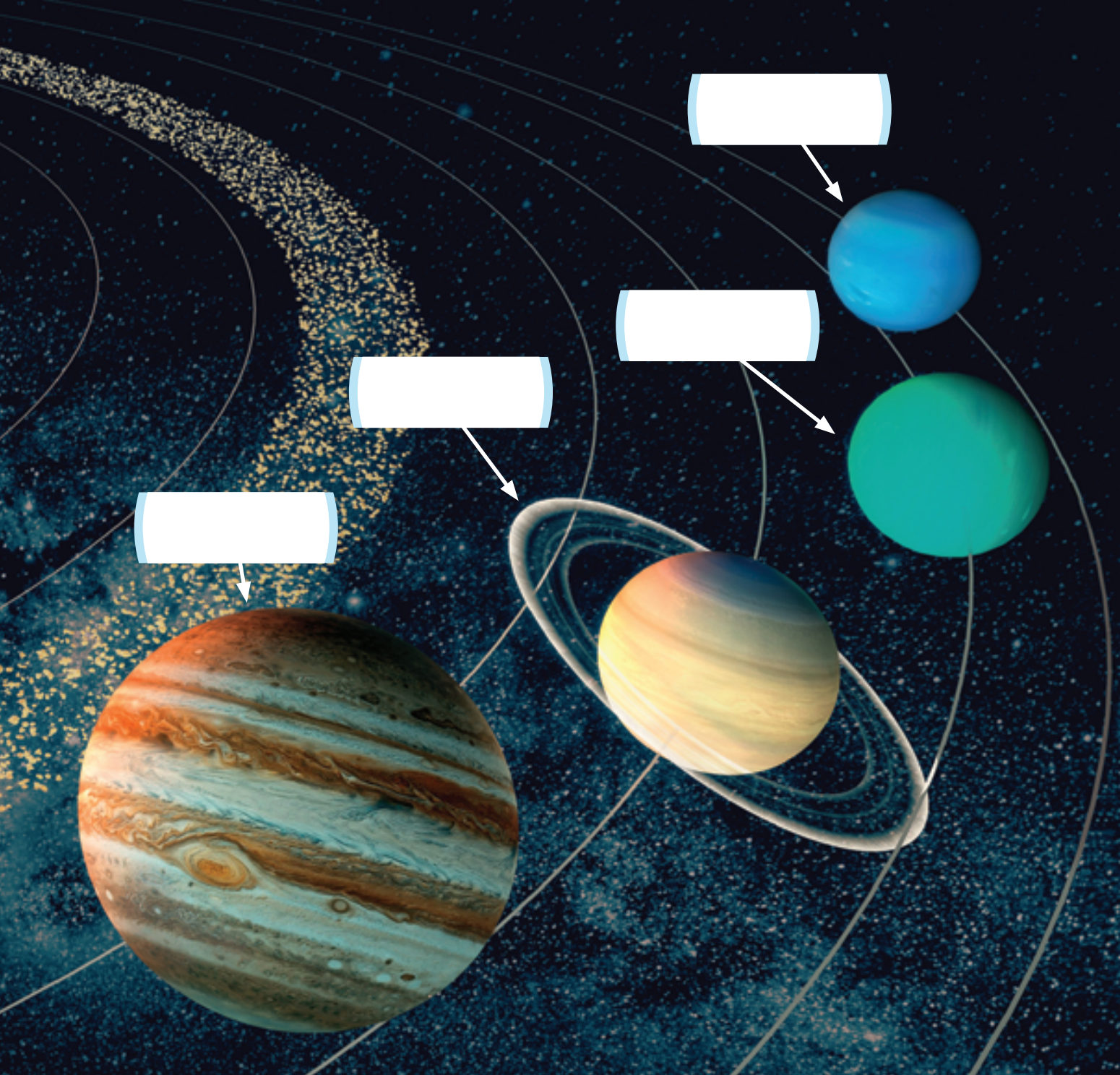

1. Podpisz nazwy planet znajdujących się w układzie słonecznym.

2. Napisz odpowiedzi na pytania.

- Kto odkrył, że Ziemia krąży wokół Słońca?

- Co jest naturalnym satelitą Ziemi?

- Jak nazywa się pierwszy Polak, który poleciał w kosmos?

Patryk

O tym, że pisownia niektórych wyrazów nie jest zgodna z wymową, wiemy od pierwszej klasy. Pani często powtarzała:

– Kto nie jest pewny, jak ma napisać, podnosi rękę. Ja podejść i powiem. Lepiej pytać, niż popełniać błędy.

Oczywiście w trakcie pisania dyktanda tak nie było. Wtedy pani tłumaczyła:

– Chcę sprawdzić, na ile jesteście samodzielni.

W III klasie jest podobnie, chociaż częściej radzimy sobie sami. Zdarza się jednak, że...

Zresztą opowiem od początku. Dzisiaj każdy podchodził do tablicy i zapisywał jeden wyraz, który dyktowała pani. Ja miałem napisać „drogowskaz”. Napisałem „s” na końcu i kilka dziewczyn zaczęło chichotać. Gdyby śmiali się chłopcy, to jakoś bym ścierpiął. Ale dziewczyny? W dodatku Żaneta też. Bo Żaneta bardzo mi się podoba. W oczach stanęły mi łzy i niewiele brakowało, a bym się rozplakał. Pani natychmiast je uciszyła.

– Nie bądźcie złośliwe jak Baby Jagi.

Dziewczyny roześmiały się, ale już nie ze mnie. Pani mówiła dalej:

– Na końcu wyrazów spółgłoski tracą dźwięczność, Patryku. Wystarczy, abyś stworzył liczbę mnogą do wyrazu „drogowskaz”, a wytłumaczysz jego pisownię: drogowskaz – drogowskazy.

Jako następna podeszła do tablicy Żaneta. Miała napisać wyraz „miotła”. Zamiast „i”, napisała „j”. Teraz dla odmiany zaśmiali się chłopcy, bo chyba ta „miotła” skojarzyła im się z Babą Jagą. Tego pani Ania już nie wytrzymała.

– Poprawne pisanie wymaga ćwiczeń. I to właśnie robimy. Po sprawdzeniu waszych dyktand, ja chyba musiałabym „pęknąć ze śmiechu”. A wcale nie jest mi wtedy wesoło. Przeprosiliśmy, a pani dodała:

– Bardzo często zamiast „i” zdarza się wam napisać „j”. Tymczasem piszemy: miotła, wiośło, pięknie, biały, wiedźma..., chociaż w wymowie brzmią one inaczej. Oczywiście są też wyrazy, które piszemy zgodnie z wymową: telewizja, audycja, policja, porcja, transmisja, makijaż, ale są to obce słowa, zapożyczone z innych języków.

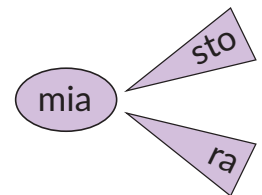
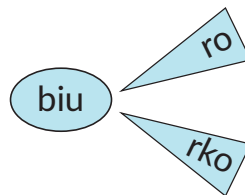
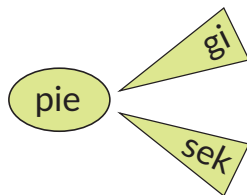
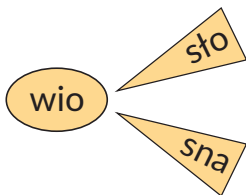
Żaneta poprawiła błąd i tak dziwnie się do mnie uśmiechnęła. Uśmiechnąłem się także.

1. Podkreśl na pomarańczowo zdanie, które wyjaśnia pisownię spółgłosek dźwięcznych na końcu wyrazów.
2. Odszukaj w tekście wyrazy, które zapisujemy inaczej niż wymawiamy. Podkreśl je na niebiesko.

3. Napisz kilka zdań z dowolnie wybranymi wyrazami napisanymi na tablicy.

4. Odczytaj wyrazy. Napisz je.

5. Dokończ porównania.

Dumny jak

Pracowity jak

Powolny jak

Słodki jak

Groźny jak

Zimny jak

Co to są media?

Franek

Moja mama jest aktorką. Gra w różnych filmach. Wiele z nich emituje telewizja. Czasem występuje też w reklamach. Ostatnio reklamowała serię przygodowych książek dla dzieci. Myślę, że była to ciekawa propozycja, bo kilku moich przyjaciół przyniosło te książki do szkoły i mówiło, że są rewelacyjne.

Tata jest fotografem. Współpracuje z wieloma czasopismami. Ma stałą rubrykę w „Tygodniku Niecodziennym”. Publikuje w nim zdjęcia miejsc, które warto zwiedzić. Prowadzi też poradnik „Młodego fotografa” w miesięczniku „Zrób zdjęcie”.

Rodzice często prowadzą rozmowy o tym, które media są bardziej wartościowe. Zgadzą się, gdy mowa o internecie. Wtedy zazwyczaj babcia komentuje:

– Gdy byłam w waszym wieku, internet był jak science fiction. A teraz nie wyobrażam sobie, by go nie było.

Ja w przyszłości chciałbym zostać reporterem radiowym. Lubię słuchać audycji radiowych. Mogę sobie wtedy wyobrażać miejsca, o których słyszę. Chłopcy się ze mnie śmieją. Uważają, że radio to przeżytek, ale nie przejmują się ich uwagami.

1. Na podstawie tekstu, odpowiedz na pytania.

- Kim jest mama Franka?

- Kim chciałby zostać Franek?

2. Podkreśl w tekście nazwy mediów, czyli środków masowego przekazu.
3. Przeczytaj program telewizyjny. Podkreśl na czerwono – filmy fabularne, na zielono – dokumentalne, na niebiesko – informacyjne.

8.00–8.30	Wiadomości „ Na dzień dobry ”	12.15–13.00	Z kamerą wśród owadów
8.30–9.00	Reportaż z Wyspy Wielkanocnej	13.00–13.30	Znajomi – serial obyczajowy
9.00–11.30	Szeptucha – film fantasy	13.30–14.00	Informacje dla każdego
11.30–12.00	Kulinarne przepisy babci Zosi	14.00–15.20	Przygody kotki Niusi – film animowany
12.00–12.15	Południowy blok informacyjny		

4. Napisz reklamę dowolnie wybranego urządzenia, które zamieścisz w gazecie. Wykorzystaj m.in. takie sformułowania:

niezastąpiony

przyjazny środowisku

atrakcyjny

w dostępnej cenie

polecany przez użytkowników

nowoczesny

łatwy w obsłudze

Pisownia „nie” z czasownikami

1. Podkreśl w przysłowiach przeczenie „nie” z czasownikiem.

Od przybytku głowa nie boli.

Ten się nie myli, kto nic nie robi.

Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe.

Nie chwal dnia przed zachodem słońca.

Cudza praca nie wzbogaca.

Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał.

Gdy kota nie ma, myszy harczą.

Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal.

Jedna jaskółka wiosny nie czyni.

2. Napisz te zdania w czasie przeszłym.

- Nie gram na fortepianie.

- Nie uczę się języka hiszpańskiego.

- Nie dzwonię do kolegi.

3. Napisz te zdania w czasie teraźniejszym.

- Nie byłam dziś w szkole, bo mam gorączkę.

- Hoan nie oglądał telewizji.

- Nie wiał wiatr i nie padał deszcz.

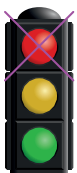

Przeczenie „nie”
z czasownikami
piszemy
osobno.

4. Napisz według wzoru:
Kłócisz się. Nie kłóć się!

Biegniesz.
Płaczesz.
Kłamiesz.

5. Napisz zdania, które pasują do tych symboli. Wykorzystaj w nich przeczenie „nie”.

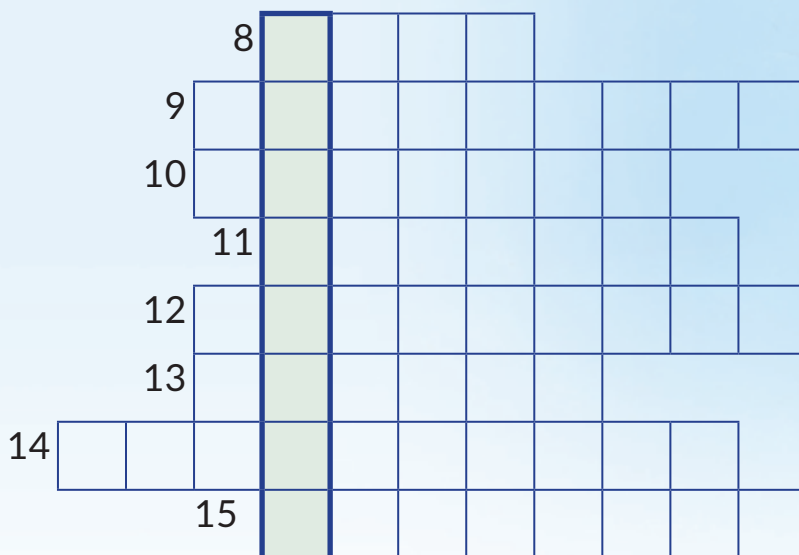
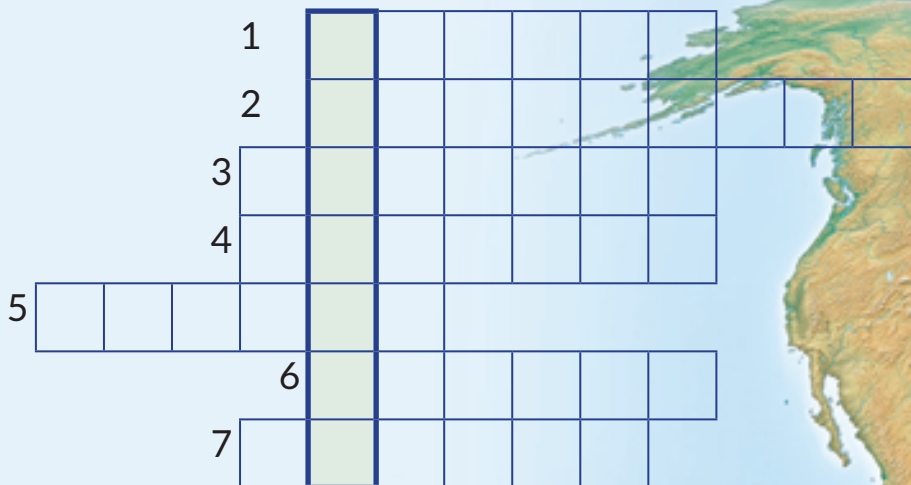

Razem z Obieżywiatem zwiedzamy Amerykę Północną

1. Przeczytaj ciekawostki o Ameryce Północnej. Podkreśl w tekście nazwy geograficzne.

- W Ameryce Północnej są 22 państwa. Największe to Kanada, niewiele mniejsze są Stany Zjednoczone Ameryki (USA). Trzeci pod względem wielkości – Meksyk, ma stolicę o tej samej nazwie co państwo.
- Amerykę Północną otaczają trzy oceany – Spokojny, Atlantycki i Arktyczny. Leży tu największa wyspa świata – Grenlandia.
- Stany Zjednoczone Ameryki składają się z 50 stanów. Największym z nich jest Alaska. Każdemu stanowi odpowiada jedna gwiazdka na fladze państwa.
- Klimat Ameryki Północnej jest zróżnicowany. Na Grenlandii, w Alasce i północnej Kanadzie zimy są bardzo mroźne, a południe jest ciepłe i suche. To jedyny kontynent, który ma każdy rodzaj klimatu.
- Wodospad Niagara, choć nie największy, to jeden z najbardziej znanych wodospadów na świecie.
- Największa liczba jezior na świecie znajduje się w Kanadzie. Łączna ich powierzchnia jest dwa i pół razy większa od Polski.
- Najdłuższą rzeką Ameryki Północnej jest Mississippi.
- Dzielnica Los Angeles – Hollywood, to „stolica” światowego kina.
- Uznaje się, że pierwszym Europejczykiem, który odkrył Amerykę Północną był Krzysztof Kolumb, choć kilkaset lat wcześniej niż on dotarli tam Wikingowie (mieszkańcy północnej Europy).
- Nazwa kontynentu pochodzi od imienia włoskiego podróżnika, Amerigo Vespucci (twierdził on, że odkrył Amerykę rok przed Kolumbem).
- W Stanach Zjednoczonych Ameryki uchwalono pierwszą w świecie konstytucję, czyli zbiór praw i obowiązków obywateli państwa.
- Kontynent zamieszkuje wiele zwierząt, m.in.: pumy, niedźwiedzie grizzly, bizona, karibu, pelikany brunatne, głuszce mądre, aligatory amerykańskie.

2. Na podstawie ciekawostek o Ameryce Północnej rozwiąż krzyżówkę.

1. Największy stan Stanów Zjednoczonych Ameryki.
2. Najdłuższa rzeka Ameryki Północnej.
3. Brunatny ptak zamieszkujący Amerykę.
4. Nazwa gatunku amerykańskiego niedźwiedzia brunatnego.
5. Nazwa tego państwa ma taką samą nazwę jak jego stolica.
6. Uważa się, że odkrył Amerykę.
7. Największe państwo Ameryki Północnej.
8. Drapieżne zwierzę Ameryki Północnej należące do rodziny kotów.
9. Ameryka Północna znajduje się na półkuli
10. Ptak zamieszkujący Amerykę Północną noszący określenie „mądry”.
11. Najśłynniejszy wodospad na świecie.
12. Stolica światowego kina.
13. Spokojny, Atlantycki, Arktyczny – otaczają Amerykę Północną.
14. Największa wyspa na świecie.
15. Amerykański gad z rzędu krokodyli.

Jak powstają nowe wyrazy?

1. Przeczytaj tekst. Podkreśl na czerwono cząstkę „gór”, na zielono – cząstkę „mor”.

Za siedmioma górami, za siedmioma morzami...

– tak zaczyna się wiele bajek.

Wysokie góry u swych podnóży mają takie „małe dzieci” – pagórki. Niektóre tereny nazywamy wzgórzami, a ich młodsze rodzeństwo – wzgórkami. W podgórskich chałupach mieszkają góralki i górale.

Posłuchajcie, jak mówią górale:

„Hej, górol ci jo, górol!

Hej, od samiuśkich Tater!

Hej, descyk mnie wykumpa!

Hej, wykołysoł wiater!

– Prawda, że różni się góralszczyzna od typowej polszczyzny?

Czy słyszał ktoś, jak mówią górnicy?

Górnicy część swojego życia spędzają w górotworach, gdzie kopią w kopalniach węgiel. Na górze kopalń górują szyby i kominy.

Obejrzyj widok Górnego Śląska z jego pagórkowatymi hałdami.

W mieście też można pobiegać po górkach i góreczkach, trzeba je tylko znaleźć. Ale morza w mieście nie znajdziemy. Morska fala, nadmorski piach, muszelki wyrzucone na plażę z dna morza, krzyki mew – to pamiątki, które mogą zapisać się w pamięci tylko wtedy, gdy sami zobaczymy morze.

Polska też ma swój kawałek morza: Morze Bałtyckie. Jego wody nie są tak ciepłe jak Morza Śródziemnego, ani tak słone jak Morza Czarnego.

Miło jest spędzać wakacje nad morzem. Nadmorskie powietrze jest bardzo zdrowe, bo zawiera potrzebny ludziom do życia jod. Sól jodowana jest zdrowsza od zwykłej soli, więc jeśli tylko możesz, to taką wybieraj.

Wiga Bednarkowa

2. Otocz dwoma pętlami rodziny wyrazów: noga, ręka.

rękawiczka

rękaw

rączka

nogawice

podnózek

nóżka

podręcznik

rękawica

piłka nożna

3. Znajdź rodziny wyrazów do słów:

waga

kwiat

droga

wiatr

bank

_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

4. Dokończ, wpisując nazwy zawodów.

• Czyści kominy -

• Maluje obrazy -

• Drukuje książki -

• Leczy ludzi -

• Sprzedaje leki -

• Leczy zwierzęta -

• Śpiewa piosenki -

5. Rozwiąż rebusy.

100 larz

arz

k=l

ma

arz

dz=n

W końcówkach nazw zawodów -arz, piszemy „rz”.

6. Połącz w pary nazwy żeńskich i męskich zawodów. Pokoloruj te, w których występuje końcówka -arz.

policjant

pisarz

pielęgniarsz

pisarka

pielęgniarka

policjantka

2. Uzupełnij zgodnie ze wzorem.

dwa – dwoje dzieci	trzy –
cztery –	pięć –
sześć –	siedem –
osiem –	dziewięć –
dziesięć –	jedenaście – jedenaścioro dzieci
dwanaście –	trzynaście –
czternaście –	piętnaście –
szesnaście –	siedemnaście –
osiemnaście –	dziewiętnaście –
dwadzieścia –	dwadzieścia jeden –

3. Dokończ.

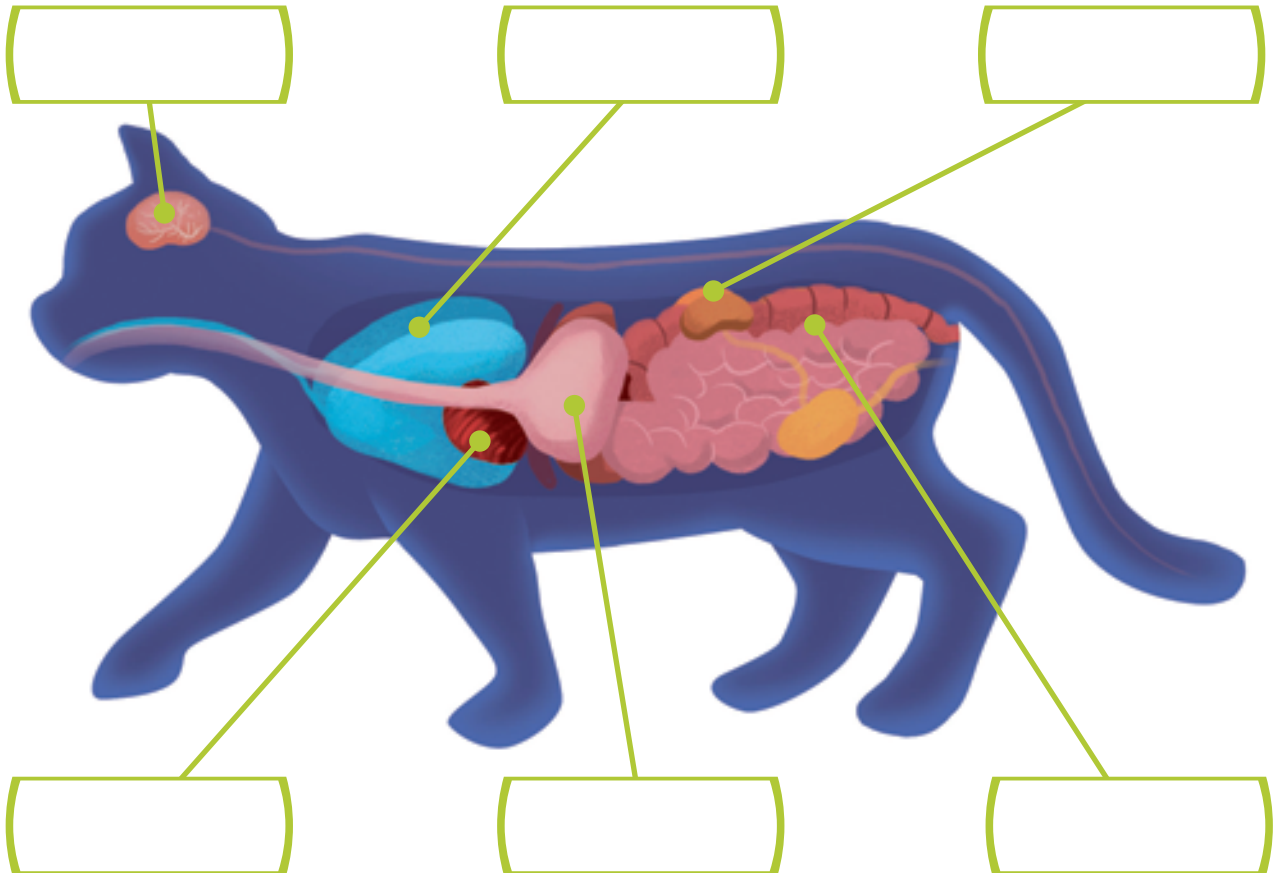
	Ile?	Który?
20	dwadzieścia	dwudziesty
31		
93		
58		
119		
200		

4. Jaki tytuł nosi dziesiąta strona tej ćwiczeniówki?

Ssaki

1. Na podstawie informacji w podręczniku oraz korzystając z innych źródeł, napisz z jakich narządów wewnętrznych zbudowane są ssaki, np. kot.

2. Przeczytaj ciekawostki o ssakach i odpowiedz na pytania.

- Największym ssakiem jest płetwal błękitny. Osiąga on około 30 m długości i 180 ton wagi. Jest ssakiem morskim. Sam jego język waży około 3000 kg, a serce 600-700 kg.
- Najmniejszym ssakami są nietoperze i ryjówki. Niektóre z nich ważą około 2 g i mają długość ciała około 3 cm.
- Najgłośniejszym ssakiem jest jedna z największych małp – wyjec. Słychać go z odległości 3 km.
- Jedynym zwierzęciem, które przed spożyciem pokarmu płucze go w wodzie jest szop praczy.
- Najlepszy węch ma niedźwiedź. Liczba receptorów w jego nosie jest 7 razy większa niż u psa i około sto razy większa, niż u człowieka.

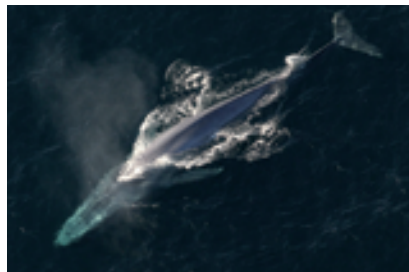
- Który ssak jest największy?

- Które ssaki należą do najmniejszych?

- Które zwierzę płucze pokarm przed jego spożyciem?

- Które zwierzę ma najlepszy węch?

3. Na podstawie informacji podpisz zdjęcia ssaków.

Święta Wielkanocne

1. Jakie wyrazy ukryły się pod plamkami? Przepisz tekst korzystając z podpowiedzi zamieszczonych poniżej.

Dziś ozdabialiśmy pisanki kraszanki. Kilka z nich włożyliśmy do wywaru z cebuli kilka do wywaru z buraków. Gdy się ugotowały, wydrapywaliśmy na nich wzorki malowaliśmy ozdoby farbami i pędzelkiem. Byliśmy ciekawi spodobają się rodzicom. Zapytaliśmy, które są najładniejsze, rodzice nie mogli się zdecydować.

ale

i

a

lub

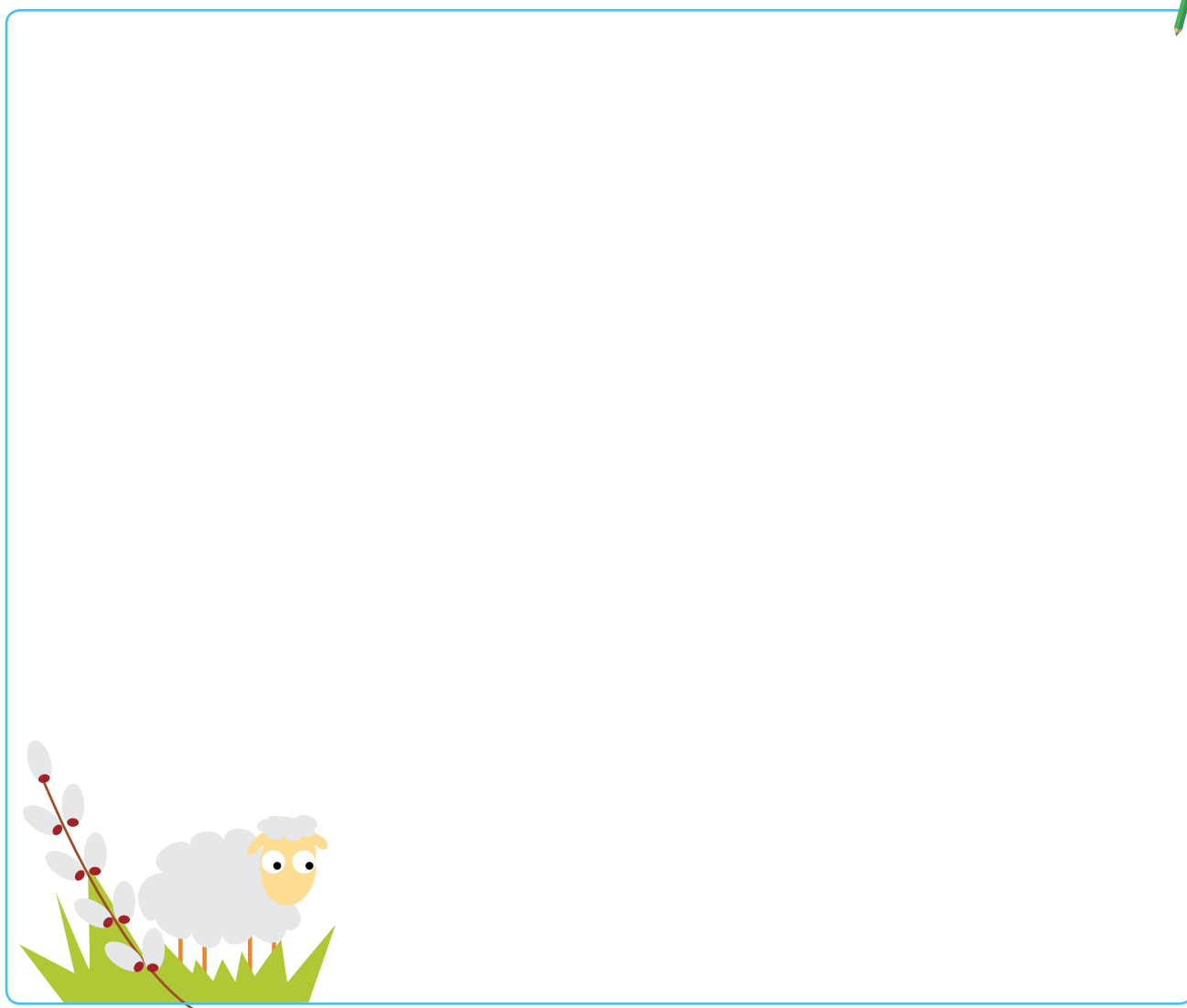
czy

Blank writing lines for the student to copy the text.

2. Uzupełnij tabelkę.

Wyraz	Liczba liter	Liczba głosek	Liczba dwuznaków
koszyczek			
rzeżucha			
kraszanki			
pisanki			
zajączek			
mazurek			

3. Napisz życzenia wielkanocne.

A large empty rectangular box with a blue border, intended for writing Easter wishes. In the bottom left corner, there is a small illustration of a grey sheep with a yellow face and orange legs, standing on green grass next to a brown branch with red berries.

My młodzi przyrodnicy

1. Przeczytaj „Przewodnik młodego ekologa”. Podkreśl w nim czasowniki.

Przewodnik młodego ekologa

1. Oszczędzaj zeszyty. Zbieraj makulaturę. Chronisz w ten sposób lasy.
2. Oszczędzaj prąd. Wyłączaj niepotrzebnie zapalone światło.
3. Kupuj produkty, które posiadają ekologiczne znaki.
4. Nie hałasuj! Hałas niszczy zdrowie.
5. Kiedy tylko możesz, przebywaj wśród zieleni.
6. Obserwuj środowisko, w którym przebywasz.
7. Fotografuj miejsca, które ci się podobają oraz te, które zostały zniszczone.
8. Wsłuchuj się w odgłosy przyrody.
9. Zwracaj uwagę na treść napisów na tabliczkach ustawionych w lesie, nad wodą, na trawnikach.
10. Załóż album, w którym możesz gromadzić swoje spostrzeżenia, ilustracje roślin i zwierząt podlegających ochronie.

2. Zmień zdania oznajmujące na rozkazujące.

Chronimy zieleń.

Chrońmy zieleń!

Nie rozpalamy ognia w lesie.

.....

Nie łamiemy gałęzi.

.....

Śmieci wyrzucamy do kosza.

.....

Dbamy o czystość.

.....

Myjemy ręce.

.....

3. Na podstawie danych w tabeli odpowiedz na pytania.

Najstarsze drzewa w Polsce			
Nazwa	Liczba lat	Obwód	Wysokość
Cis pospolity w Henrykowie Lubelskim	1300	425 cm	10 m 50 cm
Dąb Chrobry w Borach Dolnośląskich	740	10 m 4 cm	135 m
Dąb Bartek w Zagnańsku koło Kielc	680	134 cm	28 m 50 cm
Dąb Warcisław w Lesie Kołobrzesckim	640	720 cm	37 m
Lipa w Cielętnikach koło Częstochowy	520	10 m	35 m

● O ile jest starszy cis pospolity od lipy?

● O ile jest wyższy dąb Chrobry od dębu Warcisława?

● Które drzewo ma największy obwód?

● Gdzie rośnie najstarsze drzewo w Polsce?

● Które drzewo jest najwyższe?

4. Zadajcie sobie w parach inne pytania do informacji zawartych w tabelkach.

Razem z Obieżyświatem zwiedzamy Amerykę Południową

12 lipca

Samolot ląduje w Rio de Janeiro, jednym z największych miast Brazylii. Na lotnisku czekają na mnie Roseana i Duarte – znajomi, którzy rok temu odwiedzili Polskę. Wieczorem oglądamy zdjęcia i filmy z tegorocznego karnawału i ustalamy plan wspólnej podróży po południowoamerykańskim kontynencie.

13 – 14 lipca

Zwiedzamy miasto. Oglądamy m.in. ogromny posąg Chrystusa górujący nad miastem, słynny stadion Maracana oraz plażę Pocacabana.

15 lipca

Lecimy do Chile. Chcę odwiedzić miejsca związane z Polakiem – Ignacym Domeyką. Dzięki jego badaniom rozwinął się w Chile przemysł górniczy. Pomógł upowszechnić oświatę, zaprojektował sieć wodociągów w Santiago – stolicy Chile; był twórcą sieci stacji meteorologicznych, fundatorem muzeum etnograficznego. Zyskał przydomek „człowiek-instytucja”. Jego imieniem nazwano nowo powstałe miasto oraz pasmo górskie w Andach, a także odkryty przez niego minerał – domeykit.

17 lipca

Zdobywamy szczyty Gór Solnych będących częścią Gór Domeyki. To moje pierwsze spotkanie z Andami, najdłuższym pasmem górskim świata. W trakcie wspinaczki widzimy krążące nad szczytami kondory.

19 – 20 lipca

Jedziemy na Pustynię Atakama uważaną za najbardziej suche miejsce na Ziemi.

21 – 24 lipca

Odwiedzamy Wyspę Wielkanocną. Tu podziwiam wielkie kamienne posągi zwane moai.

25 – 29 lipca

Lecimy do Peru. Jestem pod wrażeniem Tęczowych Gór, ruin Machu Picchu i miasta Cuzco. Poznajemy kulturę Inków – rdzennych mieszkańców Peru i kilku innych krajów Ameryki Południowej.

30 lipca

Lądujemy w Quito, stolicy Ekwadoru (w języku hiszpańskim „equator” znaczy „równik”), a następnie przelatujemy na Wyspy Żółwie, czyli Galapagos, gdzie spędzamy ostatnie kilka dni podróży. Dzięki Roseanie, która jest zoologiem, poznaję: legwany – zagrożone wyginięciem jaszczurki, mrówkojady – ssaki, które żywią się owadami, a przede wszystkim lwy morskie i żółwie słoniowe, od których wyspy wzięły nazwę.

5 sierpnia

Ostatnim etapem podróży w Ameryce Południowej jest powrót do Rio de Janeiro. Z okien samolotu widzimy niezmierzone połacie lasu poprzecinane niebieskimi nitkami rzek – to Amazonia, dżungla zwana „płucami Ziemi” – największy i najbogatszy gatunkowo obszar leśny na naszej planecie. Przed moim powrotem do Polski snujemy plany na kolejne wspólne wyprawy. A z tej pozostało mi mnóstwo zdjęć i dobrych wspomnień.

- Które kraje odwiedził Obieżyświat w trakcie swojej podróży?

- Jak nazywa się najdłuższe pasmo górskie w Ameryce Południowej i na świecie?

- Co znajduje się na Wyspie Wielkanocnej?

- Kim był Ignacy Domeyko?

- Nad jaką rzeką leży dżungla zwana „płucami Ziemi”?

Bawimy się w architektów i budowniczych

1. Wyobraź sobie, że budujesz dom. Jak będą wyglądały poszczególne etapy budowy? Ponumeruj we właściwej kolejności.

Zakup mebli.

Położenie podłóg.

Ocieplanie, tynkowanie.

Montaż okien i drzwi.

Murowanie ścian, kominów.

Dekorowanie wnętrza.

Montaż urządzeń grzewczych.

Montaż rynien.

Zrobienie konstrukcji dachowej.

Uzyskanie pozwolenia na budowę.

Urządzenie łazienki.

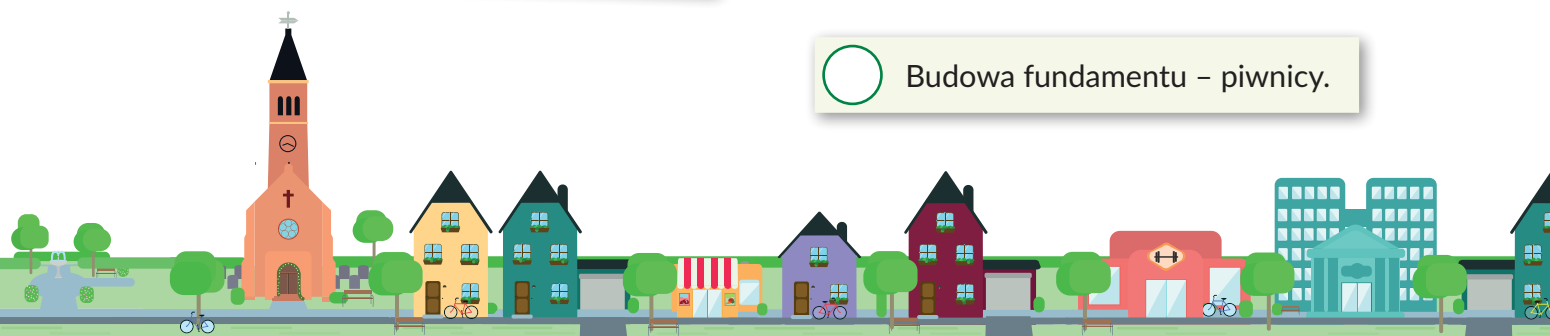
Instalacja urządzeń kuchennych.

Ułożenie pokrycia dachu.

Rozprowadzenie kanalizacji.

Malowanie ścian.

Budowa fundamentu – piwnicy.

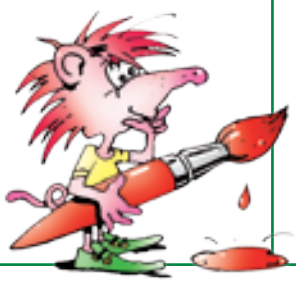

2. Odszukaj w diagramie wyrazy związane z budową domu. Pokoloruj je.

A	M	U	R	A	R	Z	J	D	A	C	H
H	A	B	C	D	Y	F	G	D	A	O	P
I	L	J	P	O	N	N	K	O	M	I	N
R	A	S	O	K	N	A	Z	W	U	K	L
F	R	E	B	L	A	A	D	R	Z	W	I
G	Z	D	C	A	P	R	S	T	B	M	Ł
H	W	J	K	Ł	M	N	O	J	N	K	L
I	A	R	C	H	I	T	E	K	T	O	P
T	U	Z	M	Ł	G	H	I	F	E	D	C

3. Gdybyś wybudował dom, to jak by on wyglądał? Opisz go.

Bawimy się barwami

1. Wyjdź na spacer, zaobserwuj, a następnie napisz, jakie widziałeś kolory. Napisz ich nazwy.

2. Wymyśl ciekawe nazwy dla takich kolorów:

np. morski –
szmaragdowa morska fala

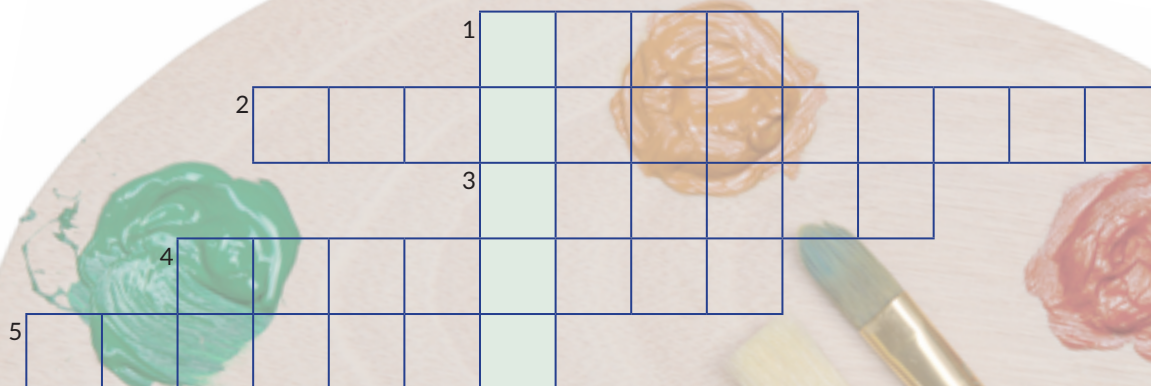

3. Napisz, co można namalować, będąc w różowym humorze.

4. Napisz, co można namalować, myśląc o niebieskich migdałach.

5. Rozwiąż krzyżówkę.

- 1) Kolor „bez koloru”.
- 2) Kolor pomarańczy.
- 3) Nazwa koloru ma coś wspólnego z różą.
- 4) Ma go mak, krew, polska flaga.
- 5) Najwięcej tego koloru widać wiosną.

„Nie” z przymiotnikami i przysłówkami

1. Przeczytaj i podkreśl: na niebiesko – przymiotniki, na zielono – przysłówki. Następnie odpowiedz na pytania.

Maciej Pędzelek to niezwykle znany malarz. Wygląda niepozornie: drobny, szczupły, niewysoki, ale zawsze szczerze uśmiechnięty. Ma duże poczucie humoru i opowiada niecodzienne historie. Często bywa roztargniony i zapomina o spotkaniach. Wszyscy wiedzą, że jest niepunktualny, ale spokojnie na niego czekają. Tak było niedawno temu. Nasza niewielka grupa początkujących malarzy umówiła się z panem Pędzelkiem niedaleko starego zamczyska. Niecierpliwie czekaliśmy na malarza, ale wciąż się nie pojawiał. Niepokojnie patrzyliśmy na zegarki. Dopiero po niecałej godzinie zobaczyliśmy, jak pojawia się zza niewysokiego pagórka. Uraczył nas niesamowitą opowieścią, tłumacząc swoje spóźnienie. O niewielkich skrzatach, które zgubiły swoje czerwone czapeczki, a on niezwłocznie wyruszył z nimi na ich poszukiwanie. Ta nieprawdopodobna historia rozśmieszyła nas do łez.

- Jak wygląda pan Pędzelek?

- Co go cechuje?

- Co można powiedzieć o opowieści Macieja Pędzelka?

2. Napisz według wzoru przymiotniki i przysłówki z przeczeniem „nie”:

spokojny - niespokojny	smaczny -
spokojnie - niespokojnie	smacznie -
ciekawyy -	ładny -
ciekawie -	ładnie -
duży -	wesoły -
dużo -	wesoło -

3. Przepisz zdania, dodając do przymiotników i przysłówków przeczenie „nie”.

- Na wielkiej polanie rosną wysokie drzewa.

- Błazej postąpił bardzo mądrze.

- Na ustach Marysi zagościł szczery uśmiech.

- Sąsiad wybudował duży dom, ogrodzony wysokim płotem.

Przeczenie „nie” z przymiotnikami i przysłówkami piszemy łącznie.

Płazy. Gady

1. Na podstawie zdjęć napisz nazwy niektórych przedstawicieli gadów.

kajman okularowy

pyton

jaszczurka zwinka

żółw słoniowy

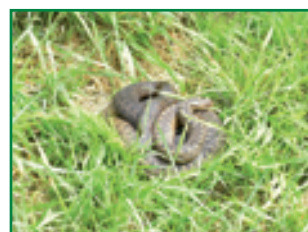
legwan zielony

żółw błotny

padalec zwyczajny

żmija zygzakowata

Przedstawicielami gadów są

2. Przeczytaj informacje o żółwiu, a następnie uzupełnij tekst.

Żółw jest przedstawicielem gadów. Jego ciało pokryte jest pancerzem. Ma głowę, ogon i silne nogi zakończone ostrymi pazurami. Może żyć zarówno w wodzie jak i na lądzie. Porusza się bardzo wolno. Żywi się pokarmem zarówno roślinnym jak i zwierzęcym. Nie ma zębów tylko płytkę rogową, którą rozdrabnia pożywienie. Jest bardzo długowiecznym zwierzęciem. Może żyć wiele lat – około 100.

Jestem przedstawicielem

Moje ciało pokryte jest

Mam silne nogi zakończone

Mogę żyć

w i na

Poruszam się bardzo

Żywię się

Nie mam, tylko płytkę rogową. Mogę żyć wiele

3. Wybierz spośród zdjęć dowolnego przedstawiciela płazów i korzystając z różnych źródeł napisz o nim kilka zdań.

ropucha szara

salamandra

rzekotka drzewna

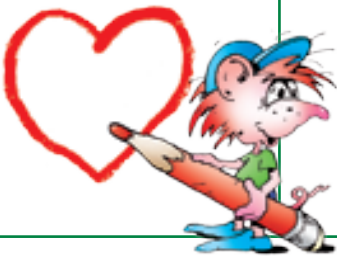
żaba wodna

4. Zamaluj prawidłową odpowiedź. Skorzystaj z informacji w podręczniku.

Największym gadem jest:		
krokodyl	jaszczurka	legwan

Płazy i gady to zwierzęta, które zamieszkują:		
środowisko wodne	środowisko lądowe	zarówno środowisko wodne, jak i lądowe

Salamandra plamista odstrasza wrogów:		
zapachem	pomarańczowożółtymi plamkami na ciele	jadem

Razem w rodzinie – Dzień Matki

Dzień Matki to jedno z najpiękniejszych i ważnych świąt rodzinnych. W tym dniu dzieci starają się w szczególny sposób okazać swoim mamom lub opiekunkom miłość i wdzięczność. Panuje serdeczna atmosfera, a mamy otrzymują od swoich dzieci życzenia i najczęściej własnoręcznie przygotowane upominki.

Święto Matki obchodzono już w starożytnej Grecji. Uroczystość miała miejsce podczas wiosennego Święta Matki Natury. Składano wtedy hołd bogini Rei – matce wszechświata i wszystkich bóstw. W Anglii zwyczaj ten został zapoczątkowany około 1600 r. w czwartą niedzielę Wielkiego Postu, tak zwanej „Matczynej Niedzieli”. W USA w 1858 r. ustanowiono Dni Matczynej Pracy, a w 1872 – Dzień Matek dla Pokoju.

Data obchodów tego święta jest różna w poszczególnych krajach.

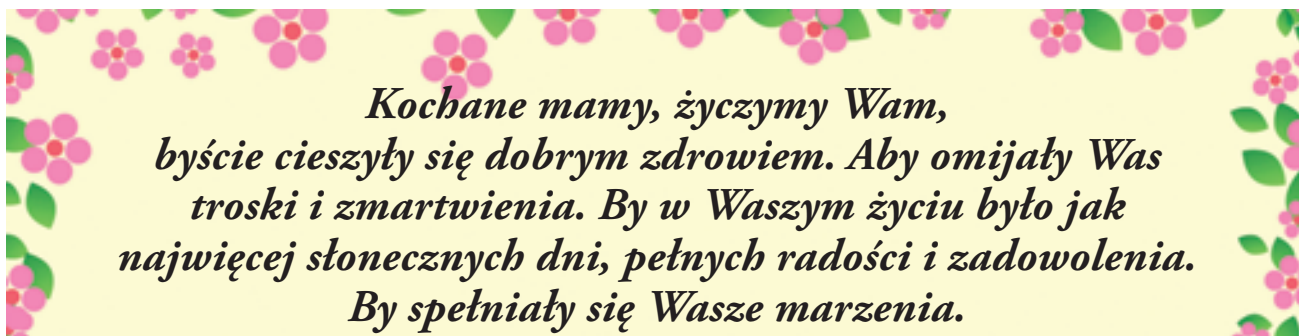
W Polsce Dzień Matki obchodzony jest każdego roku 26 maja od 1923 r. To dzień będący wyrazem szacunku dla wszystkich mam za ich serce, opiekę, pracę i poświęcenie.

1. Odpowiedz na pytania.

- Gdzie po raz pierwszy obchodzono Święto Matki?

- Od kiedy obchodzi się Dzień Matki w Polsce?

2. Przeczytaj życzenia. Podkreśl wyrażenia, które mówią o tym, czego dzieci życzą swoim mamom.

3. Napisz życzenia z okazji Dnia Matki. Wykorzystaj poniższe propozycje.

Życzę Ci...

- zadowolenia (z czego?)
- sukcesów (w czym?)
- spełnienia (czego?)
- wytrwałości (w czym?)

4. Napisz zaproszenie na uroczystość Dnia Matki w waszej klasie. Pamiętaj, by w zaproszeniu napisać:

• Kogo się zaprasza?

• Z jakiej okazji?

• Kiedy (*data, godzina*)?

• Gdzie (*adres*)?

• Kto zaprasza?

Pamiętaj, jeżeli przekazujesz życzenia lub zaproszenie na piśmie – napisz je bardzo starannie i estetycznie.

1. Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Podkreśl w nich skróty.

- **Które żaby są największe?**
Największe żaby to golity. Żyją w Afryce. Ich ciało osiąga długość do 34 cm, zaś waga 3 kg, a czasem i więcej.

- **Które z ryb są największe?**
Największe ryby to rekiny wielorybie. Pływają w wodach tropikalnych. Rekordowy osobnik złowiony w 1919 r. miał 18 i pół m długości.

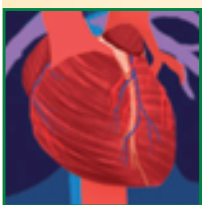

- **Kiedy żyły dinozaury?**
Dinozaury to gady, które żyły na świecie około 150 mln lat temu, a wyginęły około 65 mln lat temu.

- **Które ssaki są najszybsze?**
Prędkość 110 km na godz. osiąga gepard.

- **Które drzewa są najwyższe?**
Najwyższymi drzewami są kalifornijskie sekwoje. Osiągają prawie 110 m wysokości.

- **Ile krwi zawiera ciało człowieka?**
Ciało człowieka zawiera około 5 l krwi. Serce potrafi tę ilość przepompować w czasie 1 min.

- **Która planeta układu słonecznego jest największa?**
Największą planetą jest Jowisz. Jego średnica wynosi 142 800 km.

2. Pokoloruj: na żółto – jednostki długości, na zielono – jednostki masy, na niebiesko – jednostki czasu.

min.	m	s	g	l	mm
km	dag	godz.	gr	cm	kg

3. Połącz skróty z wyrazami.

ob. str. dr mgr tel.

nr woj. r. ul.

telefon ulica strona

magister doktor województwo

rok obywatel numer

4. Dopasuj skrótownice do ich nazw.

Liga Ochrony Przyrody

Związek Harcerstwa Polskiego

Stowarzyszenie Nauczycieli Edukacji Początkowej

Akademicki Związek Sportowy

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

Poznajemy cztery żywioły. Woda

1. Uzupełnij tekst odpowiednimi wyrazami.

Woda występuje na Ziemi pod postacią,,

Największe zbiorniki wodne to i

Jest potrzebna do życia,,

2. Odszukaj w zdaniach nazwy polskich rzek. Pokoloruj je. Napisz ich nazwy.

- Pies podrapał się za uchem.
- Na maszcie zawisła flaga.
- Lubię jazdę na sankach.
- Czwarta lekcja to muzyka.

3. Zakreśl prawidłową odpowiedź.

- Parowanie wody zależy od temperatury i powierzchni parowania.
- Kijanka to młoda postać ryby.
- Ryba pobiera tlen przez skrzela.
- Czajka jest ptakiem wodnym.
- Lód to też woda.
- Rafa koralowa znajduje się na Antarktydzie.
- Wieloryb jest ssakiem.
- Początek rzeki to najczęściej źródło.
- Dopływ to rzeka dopływająca do morza.
- Największym oceanem jest Ocean Spokojny.

TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE
TAK	NIE

Co wiesz o wodzie?

- Czego na Ziemi jest więcej: wody czy lądów?

- Jakie znasz naturalne zbiorniki wodne?

- Wymień znane ci oceany.

- Wymień nazwy przynajmniej trzech mórz.

- Jak nazywa się miejsce na pustyni, gdzie znajduje się woda?

- Wymień trzy rzeki, które płyną przez Polskę.

- Wymień kilka zwierząt żyjących w środowisku wodnym.

Nad Bałtykiem

1. Poszukaj informacji, a następnie uzupełnij tekst odpowiednimi wyrazami.

Morze Bałtyckie leży na Polski. Największym portem Bałtyku jest

..... . W morzu bałtyckim mają ujście m.in. takie rzeki, jak:

..... .

Na brzegu morza można spotkać wiele latarni morskich, np. w

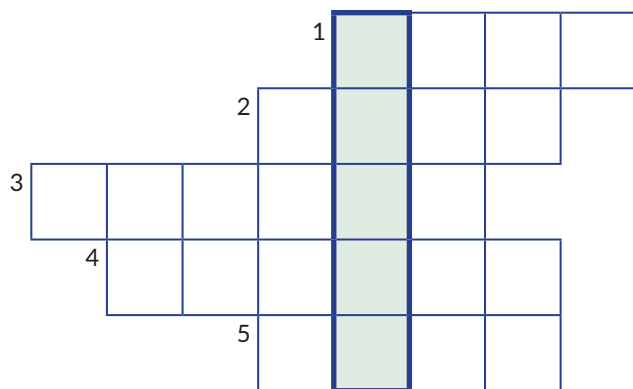
..... .

2. Na podstawie mapy fizycznej Polski wypisz kilka nadmorskich miejscowości.

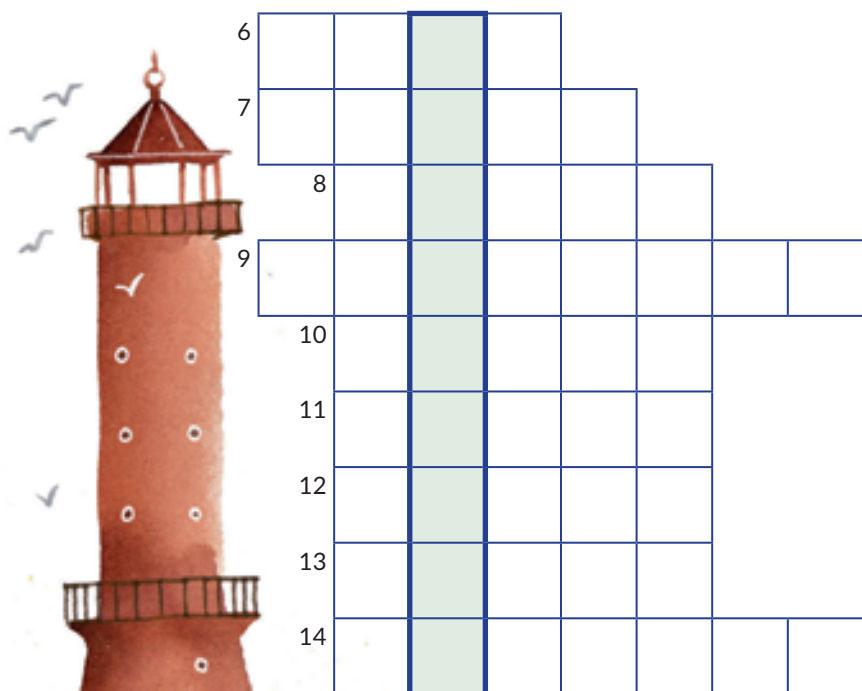
3. Napisz, jaką rolę spełniają latarnie morskie.

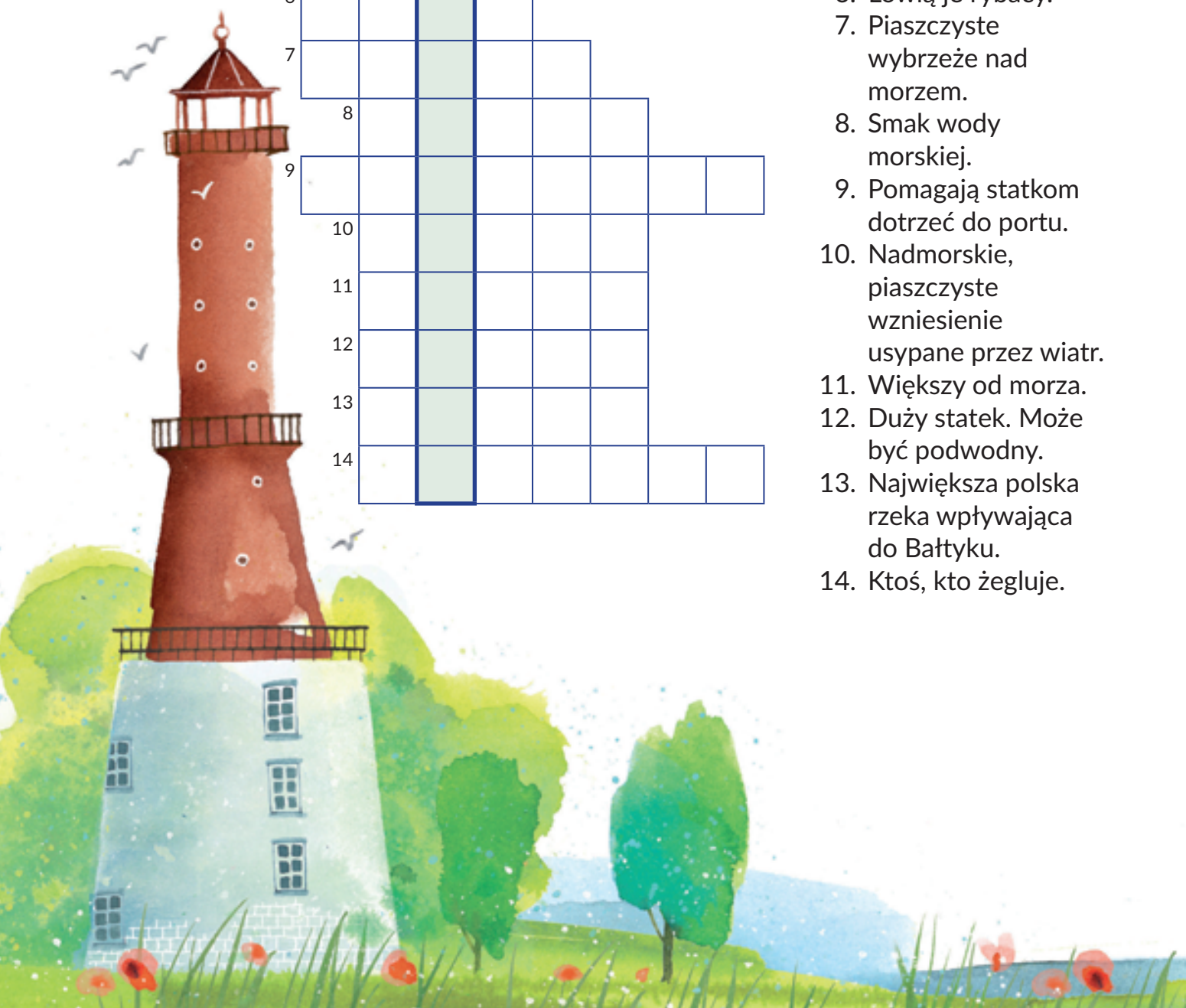
4. Rozwiąż krzyżówkę.

1. Pomost wysunięty w morze, po którym można spacerować.
2. Miejsce do którego wpływają statki.
3. Ryba o płaskim kształcie – „królowa Bałtyku”.
4. Możesz ją znaleźć na plaży.
5. Białe ptaki fruwające nad plażą i morzem.

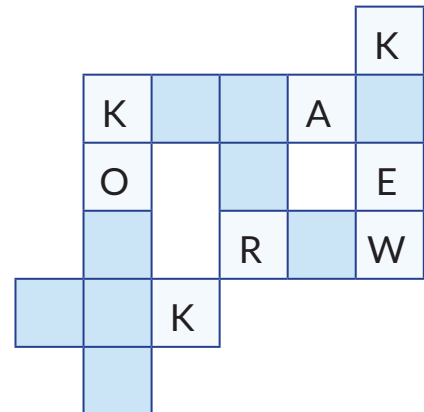
6. Łowią je rybacy.
7. Piaszczyste wybrzeże nad morzem.
8. Smak wody morskiej.
9. Pomagają statkom dotrzeć do portu.
10. Nadmorskie, piaszczyste wzniesienie usypane przez wiatr.
11. Większy od morza.
12. Duży statek. Może być podwodny.
13. Największa polska rzeka wpływająca do Bałtyku.
14. Ktoś, kto żegluje.

Powtórzenie wiadomości

1. Rozwiąż krzyżówkę.

W zaznaczone na niebiesko kratki wpisz jedną z liter: „h, ó, u, ź” lub jeden z dwuznaków: „ch, rz”.

2. Wśród poniższych przysłów podkreśl te, które są zdaniami.

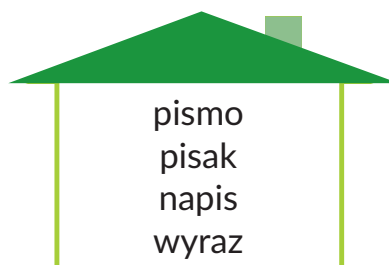
- Wybiera się, jak sójka za morze.
- Pracowity jak pszczołka.
- Lepiej późno, niż wcale.
- Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.

3. Wpisz w odpowiednie miejsca czasowniki.

Czas przeszły	Czas teraźniejszy	Czas przyszły

sprzątam • śpiewałam • pojedę • przeczytam • gram
rysowałem • biegnę • odpowiem • usnęłam

4. Skreśl wyrazy, które nie pasują.

5. Uporządkuj alfabetycznie wyrazy. Podkreśl te, w których miękkość oznaczona jest kreską.

korzeń, ziemia, ćwierć, siedem, źle, buźka, Asia, cicho, maść, niebo, dziura, dźwięk

6. Uzpełnij zgodnie ze wzorem. Podkreśl liczebniki.

pięć rzędów – piąty rząd

dwa dęby –

dziewięć gołębi –

piętnaście pajaków –

dziesięć bębnow –

dziewiętnaście węży –

7. Dobierz właściwe wyjaśnienia.

- Utwór z fantastycznymi postaciami.
- Opowieść o bohaterach, nie mająca potwierdzenia w dowodach historycznych.
- Rozmowa dwóch lub więcej osób.
- Opowieść z czarodziejskimi przedmiotami.
- Utwór najczęściej rymowany.
- Opowiadanie o przyszłości naukowo-technicznej.

dialog

baśń

opowiadanie science fiction

legenda

wiersz

opowiadanie fantasy

Razem z Obieżyświatem zwiedzamy Australię

Australia to najmniejszy kontynent (będący jednocześnie państwem) na świecie. Otaczają go dwa oceany: Spokojny i Indyjski. Cechuje go bardzo płaska powierzchnia. Najwyższy szczyt został odkryty i zdobyty przez polskiego geografa i podróżnika – Pawła Edmunda Strzeleckiego. Wznosi się na wysokość 2228 metrów nad poziomem morza. Zdobywca nadał mu imię generała Tadeusza Kościuszki – bohatera walk o wolność i niepodległość w Polsce i Ameryce Północnej.

Tylko w Australii spotkamy:

- kangury – ssaki, które mają torby lęgowe, dlatego nazywamy je torbaczkami;
- niedźwiedzie koala, też będące torbaczkami, żywiące się liśćmi z drzewa eukaliptusowego;
- psy dingo, które, co ciekawe, nie potrafią szczekać;
- dziobaki, które mimo iż są ssakami znoszą jaja, a ich pyski przypominają dzioby kaczek;
- kuoki – „najszczęśliwsze” zwierzęta na świecie, nazywane tak dlatego, że mają stale uśmiechnięty wyraz pyszczków;
- diabły tasmańskie żyjące na Tasmanii – wyspie należącej do Australii.

Nieopodal wschodnich wybrzeży Australii powstała Wielka Rafa Koralowa. Stworzyły ją koralowce – zwierzęta występujące w ciepłych, płytkich, nasłonecznionych i bogatych w tlen wodach. Wśród mieszkańców rafy koralowej możemy spotkać: rozgwiazdy, pławikoniki zwane konikami morskimi, chetoniki – małe kolorowe rybki i wiele innych niesamowicie ciekawych zwierząt.

Do atrakcji turystycznych Australii należy m.in. góra Uluru. Ma 3600 m długości, 1900 m szerokości i 348 m wysokości. W Australii znajduje się też najdłuższe ogrodzenie na świecie. Ma 5614 km długości i jest dwa razy dłuższe od Chińskiego Muru. Jego zadaniem była ochrona owiec przed psami dingo.

Australijska wiosna trwa od września do listopada, lato przypada na okres od grudnia do lutego, jesień od marca do maja, natomiast zima trwa od czerwca do sierpnia.

Czy wiesz, że w herbie Australii znajduje się kangur i emu? Te dwa zwierzęta nie potrafią chodzić do tyłu – co ma symbolizować naród idący do przodu.

1. Podkreśl w tekście o Australii te informacje, które według ciebie są najważniejsze.

2. Na podstawie przeczytanego tekstu, informacji z podręcznika oraz innych źródeł – podpisz zdjęcia zwierząt.

(dziobak)

()

()

()

()

()

()

()

3. Tak wygląda diabeł tasmański. Podkreśl w opisie przymiotniki.

Diabeł tasmański to ssak będący torbaczem. Osiąga wielkość niewielkiego psa. Charakteryzuje się krępy*ym* i umięśnionym ciałem, czarnym futrem, ostrym zapachem, bardzo głośnym i niepokojącym piskiem, doskonałym węchem. Poluje na zwierzęta i poszukuje padliny, zjada też produkty spożywcze, jeśli bytuje w pobliżu osiedli ludzkich. Zazwyczaj prowadzi raczej samotny tryb życia. Pomimo pulchnego wyglądu zaskakuje szybkością i wytrzymałością. Potrafi wspinać się na drzewa i przepływać rzeki.

4. Dowiedz się, jakie miasto jest stolicą Australii. Napisz.

Witajcie wakacje!

Ula

Tuż po zakończeniu roku szkolnego razem z siostrą pojedziemy na obóz sportowy do Świnoujścia. Będziemy tam przez trzy tygodnie. Po powrocie do końca lipca zostaniemy w domu. Pierwsze dwa tygodnie sierpnia spędzimy razem z rodzicami w górach u babci i dziadka. Dziadkowie mieszkają w Złatnej w Beskidach. Pomożemy im w zbiorze owoców i warzyw. W ostatnim tygodniu sierpnia będziemy uczyć się na półkolonie, które organizuje Dom Kultury.

1. Napisz odpowiedzi na pytania.

- Gdzie dziewczynki pojedą na obóz sportowy?

- Gdzie mieszkają dziadkowie Uli?

- W czym rodzice i dziewczynki pomogą dziadkom?

- Gdzie organizowane są półkolonie?

2. Sprawdź na mapie, gdzie znajduje się Świnoujście. Napisz.

3. Sprawdź w kalendarzu, którego dnia rodzice i dziewczynki wrócą od dziadków.

4. Ułóż zdania z rozsypanek wyrazowych. Pamiętaj o wielkiej literze na początku zdania i kropce na końcu.

strzeżonych

tylko

kąpię się

miejscach

w

ciało

słońcem

przed

chronię

korzystam

zabaw

urządzeń

z

placu

mądrze

na

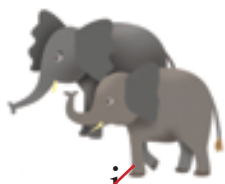

ruchu

przestrzegam

drogowego

przepisów

5. Rozwiąż rebus.

 + cznych pod +
~~i~~ e = y

SŁOWNICZEK

A

akwarium
Ameryka
aptekarz
astronauta

B

bezpieczny
blacha
bliźniak
bluzka
błąd
bramkarz
brawurowy
brzmięć
brzoza
bukspan

C

Chinka
chlapać
chlustać
chtód
choć
chronić
chrupać
chwast
chwytać
chyba
ciężarówka
cudzysłów
cwałować
czyżby

Ć

ćwierć
ćwierkać

D

dokąd
doświadczenie
dowód
drapieźnik
drzemać
drzwi
dźgać
dżem

E

elementarz
ewentualny

F

farmaceuta
fotoreportaż
fruwać

G

garaż
główny
grad
groźny
gruczoł
gruz
gwiazdka

H

Haiti
handel
hulajnoga

I

Indianin
Innuita

J

jaszczurka
jemiołuszka
jeż
jogurt

K

klient
kod
komórka
korytarz
korzystać
krajobraz
Kraków
krawcowa
krtań
krwionośny
krzew
krzywda
kukułka
Kurpie
kwadratowy
kwiat

L

laboratorium
ład
lodówka
lubczyk

Ł

łańcuch
łóżko
łuk
łupina

M

machać
macierzanka
malarz
Małgorzata
Mazowsze
mazurek
międzygalaktyczny
miękki
mięta
mistrzostwa
moździerz
możliwość
mrugać

N

nadbrzeżny
nadchodzić
narząd
niedźwiedź

O

obrót
odpowiedź
ogród
oprócz
oskrzela
ostrożność
ostrzegać
otrzymać
otwór
ożywiać się

R

rachunek
rekwizyt
rodzeństwo
roślinożerny
rozkaz
rozważnie
rozżalony
również
rzeźbiarz
rzeżucha

T

tatrzański
tchawica
tętnica
trzcina
trzeci
trzepotać
twarz
tworzyć

Z

zachód
zachwycać się
zadrzeć
zagrożony
zarówno
zaświergotać
zatrzuwać
zatrzymać
zaufanie
zbiór
zbliżać się
zdziwić się
zestaw
zewnątrz
zgubić się
zjeżyć
zsuwać się
zszywacz
zużywać
zwrócić się
zwycięzca

P

pejzaż
piłkarz
pobudka
poprzedni
potężny
potrzebować
powierzchnia
powietrze
pójść
przebiegać
przedszkole
przegródka
przekonujący
przerażony
przestrzeń
przeszkadzać
przeżycie
przodek
przybyć
przyprawa
przyrodniczy

S

skrzat
skrzynia
służyć
sposób
spośród
spożywczy
starożytny
stolarz
strzykawka
stwierdzić
stwór
swój
szwedzki

U

uchwyt
urządzić
użytkownik

W

weterynarz
wewnętrzny
wiewiórka
witraż
właz
włożyć
wówczas
wróbel
wschód
wśród
wyjeżdżać
wykrzyknik
wynałazca
wyposażenie
wzdłuż
wzór
wzwyż

Ś

ścieg
śmigło
światło
świstak
świt

Ż

żaden
żądać
żeglarz
żegnać się
żmija
żołądek
żonkil
żuraw
żyła
żywiół

Autorka: **Maria Lorek**

Redakcja: **Andrzej Jabłoński, Jan Lorek, Karol Lorek, Włodzimierz Porębski**

Fotoedycja, rekwizyty: **Mirosława Łukaszek**

Grafika, skład i łamanie: **Piotr Gorzelańczyk**
www.pitart.pl

Korekta: **Witold Ostrowski**

Wydanie I, 2019 rok

Wydawca: **Fundacja Ekologiczna – Wychowanie i Sztuka „Elementarz”**
40-743 Katowice, ul. Studencka 18

Druk: **FISCHER Sp. z o.o.**

Ilustratorzy: **Magdalena Babińska** – s. 28; **Ilona Brydak** – s. 40, 57; **Marta Drapiewska** – s. 14, 16, 56; **Alicja Gapińska** – s. 4-5; **Łukasz Król** – s. 21, 34, 54; **Artur Matulaniec** – s. 6, 14, 18, 20, 22, 26, 34, 40, 46, 52, 54; **Marek Piwko** – s. I okładka, strona tytułowa, 2, 4, 8, 10, 11, 12, 16, 19, 24-25, 28, 30, 32, 36, 38, 41, 42, 44-45, 48, 50, 56; **Monika Pollak** – s. 50-51; **Tarasiewicz Studio** – s. 12-13; **Katarzyna Trzeszczkowska** – s. 21.

Fotograficy: **Mirosława Łukaszek** – s. 22 (hałda w Niedobczycach), 39 (paleta z pędzlami)

Zdjęcia i agencje fotograficzne: **Pixabay** – s. 7 (kartka papieru), 8 (zdjęcia), 22 (góry), 23 (morze), 32, 36 (ulica), 42-43, 44-45, 46, 55. **Wikipedia** – s. 46 (żaba).

Wzory monet i banknotów udostępnione przez FISCHER Sp. z o.o.

Ćwiczenia są rozpowszechniane na zasadach wolnej licencji **Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska**.

Wypróbujcie bezpłatne interaktywne podręczniki z ćwiczeniami:
www.mcourser.pl/SztukaUczenia
Informacje dla rodziców i nauczycieli:
www.sztukauczenia.pl

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 3
składa się z czterech części:

część 1

część 2

część 3

część 4

